

זינוק במספר הילדים הסובלים מהתעללות פיזית

דנה ויילר-פולק, יום שלישי, 02 בדצמבר 2014, 13:27, וואלה חדשות

הנתון המדאיג עולה בדוח חדש של משרד הרווחה ומכון חרוב המנתח את הפניות שנעשו במהלך 2013 לשירותים הסוציאליים. 60% ממקרי האלימות הפיזית מתרחשים בתוך המשפחה. עם זאת, מספר הדיווחים הכללי על התעללות בילדים נמצא בירידה.

מספר הקטינים בישראל הסובלים מהתעללות פיזית נמצא במגמת עלייה - כך עולה מדוח של משרד הרווחה ומכון חרוב, מיסודה של קרן שוסטרמן, שפורסם היום (שלישי). עם זאת, הדוח מציג גם נתון מעודד ומראה כי בשנה שעברה נרשמה ירידה במספר הדיווחים הכללי על התעללות בילדים.

המחקר, הנערך זו השנה השישית, כולל ניתוח פניות לעובדים סוציאליים לחוק הנוער והטיפול בהן. הוא מסייע להעריך את ממדי התופעה של פגיעה בילדים, את סוגי הפגיעות, את הפיזור הגאוגרפי והדמוגרפי ואת השינויים לאורך זמן.

עוד עולה מהדוח כי מתוך 2,545,179 הילדים הרשומים בישראל, 49,744 דיווחו ב-2013 על התעללות כלשהי. כמו כן, עולה כי בין השנים 2011 ל-2013 חלה עלייה עקבית במספר הדיווחים אודות קטינים שסבלו מהתעללות פיזית. בשנת 2011 עמד מספר הדיווחים על 4.1 לאלף קטינים, בשנת 2012 עמד שיעור הדיווחים על 5.5 לאלף ומאז עלה ל-6.2 לאלף קטינים ב-2013 - אז דיווחו 15,426 ילדים על התעללות פיזית.

הדוח מראה גם כי 60% ממקרי האלימות הפיזית מתרחשים בתוך המשפחה. כמו כן, נרשמו 5,905 פגיעות מיניות, קרוב למחציתן פגיעות בין קטינים. "בשנים האחרונות אנו עדים לעלייה בפגיעות המיניות בין קטינים" אומר פרופ' אשר בן אריה, מנכ"ל מכון חרוב, "אחת הסברות היא הפתיחות המינית והשפעת הטכנולוגיה והאינטרנט על ילדים ובני נוער."

לעומת זאת, כאמור, מספר הדיווחים הכללי על התעללות בילדים הולך וקטן לאורך השנים. בשנת 2008 עמד שיעור הדיווחים על 15.8 לאלף קטינים ועד שנת 2011 חלה ירידה בדיווחים. אמנם בשנת 2012 נרשמה עלייה משמעותית כשמספר הדיווחים עמד על 16.1 לאלף קטינים, אך שנה לאחר מכן, בשנת 2013, שוב חלה ירידה ומספר הקטינים שדיווחו כי חוו התעללות עמד על 12.9 לאלף קטינים.

מגמה דומה נראית בקטגוריית ההזנחה: בשנת 2008 התקבלו 7.1 דיווחים לאלף קטינים. נתון זה ירד ל-4.9 דיווחים בשנת 2011, עלה ל-6.7 ב-2012 ושוב ירד בשנת 2013 ל-4.8 דיווחים לאלף קטינים.

קיים תת-דיווח בקרב האוכלוסייה החרדית והערבית המהווה קרוב למחצית מאוכלוסיית הילדים בירושלים. שכונת מאה שערים (צילום אילוסטרציה: טלי מאיר)

מבחינת החלוקה למגזרים, נשמר הפער המשמעותי בין הדיווח במגזר היהודי למגזר הערבי - 13.71 לעומת 9.46 בהתאמה. ייתכן והדבר נובע מההירתעות של המגזר הערבי מדיווח האירועים האלימים לרשויות. עם זאת, השיעור הגבוה ביותר של דיווחים אודות התעללות פיזית לאלף קטינים נמצא במגזר הערבי והוא עומד על 9.76.

מפילוח הנתונים על פי מחוזות עולה כי במחוז צפון התקבלו מספר הדיווחים הגבוה ביותר אודות ילדים שחוו התעללות - 13.36 לאלף ילדים - ומספר הדיווחים הנמוך ביותר נמצא במחוז ירושלים - 10.49 לאלף ילדים. בדוח מדגישים כי נתון זה מצטרף לסברה כי קיים תת-דיווח בקרב האוכלוסייה החרדית והערבית, שמהווה קרוב למחצית מאוכלוסיית הילדים בירושלים.

בין הרשויות שבהן שיעור הדיווחים גבוה במידה ניכרת מהשיעור הארצי ניתן למצוא הן עפולה, שם 77.3 לאלף קטינים דיווחו על אלימות, ואריאל עם 40.8 דיווחים לאלף ילדים. הרשויות ששיעור הדיווחים בהן נמוך משמעותית הן באקה אל-גרבייה עם 3.55 לאלף קטינים, בית שמש (3.16), כסייפה (1.20), זרזיר (1.69), יבנאל (3.51), מטולה (2.86), סביון (2.08) ועמק לוד (2.69).

בפילוח מגדרי עולה כי מספר הבנים הסובלים מהתעללות פיזית, רגשית, הזנחה והתמכרויות גבוה ממספר הבנות. עם זאת, מספר הבנות הסובלות מהתעללות מינית, אובדנות ופילילים גבוה ממספר הבנים הסובלים מכך.